

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar
Doktori Iskola

Gosztonyi Gergely
Alternatív (?) Média
- A közösségi média jogi szabályozásának vetületei -
doktori értekezés tézisei



Készítette:
Gosztonyi Gergely
PhD hallgató

Témavezető:
Révész T. Mihály
címzetes egyetemi tanár

Kézirat lezárva: 2012. november 25.

TARTALOM

I. A dolgozatban vizsgált kérdések	3
II. A dolgozatban alkalmazott módszerek	8
III. A dolgozat felépítése.....	9
IV. A szerzőnek a dolgozat témájában eddig megjelent publikációi.....	14

I. A dolgozatban vizsgált kérdések

A kommunikáció már az ősemberektől kezdve átszövi az emberiség mindennapjait. Az ismeretek átadása, a párbeszéd, a közös tudás gyarapítása végigkísérte az emberiség fejlődését. A technológiai fejlődés pedig hozzájárult ahhoz, hogy a barlangrajzoktól eljussunk a twitterig. Egyes vélemények szerint a kommunikációból a könyvnyomtatás feltalálásával vált tömegkommunikáció, azaz azóta vagyunk képesek arra, hogy az információs tartalmakat sok befogadóhoz juttassuk el. Mindazonáltal az is nyilvánvaló, hogy a XX. század a tömegkommunikáció terén is hatalmas ugrást jelentett: a rádió, a televízió, majd az internet megjelenésével korábban elképzelhetetlen változásokkal kellett megbirkóznunk. A technológiai fejlődés azonban nem az egyetlen szegmense a kommunikáció-kutatásoknak, a technológiatörténeti kutatások mellett ugyanis számos egyéb kérdés vizsgálata merülhet fel. A nyilvánosságtörténeti kutatások például a szólásszabadság, a szabad véleménynyilvánítás kialakulását, fejlődését, megvalósulását vizsgálják. Emellett kutatások sora foglalkozik a sajtómunkások (szerkesztők, újságírók) szerepével, az információs források kérdésének vizsgálatával, és van egy további halmaza a kutatásoknak, amely a különböző médiatípusok egymáshoz és a nagyközönséghez viszonyított szerepét, feladatát elemzi.

Dolgozatom ez utóbbi kérdéskörbe illeszkedik. A XX. század médiafejlődése – a közszolgálati és a kereskedelmi médiumok megjelenése mellett – elvezetett egy harmadik típushoz, amelyet sokféle néven említenek a kutatók. A leggyakrabban alternatív vagy közösségi megnevezéssel illetett szektor a másik két nagy terület mellett (sokak szerint: ellenében) jött létre. A triális vagy 3K-médiapiac (azaz a közszolgálati, a kereskedelmi és a közösségi) az európai médiafejlődési irány országútja. A háromosztatuság a sokszínűséget, a pluralizmust szolgálja. Sem a pénzalapú, kapitalista jellegű kereskedelmi média, sem pedig a hatalom alapú, állami jellegű közszolgálati média nem akar vagy nem képes a társadalom minden problémájával foglalkozni, azokra reflektálni. Atomizált világunkban atomizált társadalmi csoportok követelnek egyre nagyobb figyelmet, amit csak egy rájuk rezonálni képes, egyéniségüket, egyediségüket megragadó médiatípus képes megadni. A dolgozat első hipotézise szerint önmagában, a másik két típus jelenléte nélkül az alternatív média sem tudja betölteni feladatát. A plurális, virágzó, demokratikus

médiarendszer tehát három különféle médiatípus jogi elismertségét igényli, amelyben az állam a közszolgálati médiát mindig, a kereskedelmit soha, az alternatív, közösségi médiát pedig valahol a kettő között támogatja állami (akár pénzügyi, akár egyéb) forrásokkal.

A tartalomkínálat egyre bővül, a kereskedelmi és a közszolgálati adók egyre több csatornán terjesztik tartalmaikat. A tartalombőséghez azonban tudatos választási képességek is kellenek. A sok csatorna megléte önmagában nem jelent médiapluralizmust. Ahhoz tudatos, pontosabban: tudatossá nevelt állampolgárra van szükség, akinek médiahasználati készségeit folyamatosan fejleszteni kell. Az állami támogatásra manapság egyre inkább ezért van szüksége a harmadik típusú, alternatív médiának: ez segíti hozzá az állampolgárokat, hogy tudatosan, mindenféle befolyástól mentesen dönthessenek az őket érintő kérdésekben. Ahogy a Tilos Rádió honlapján olvashatjuk: “Különös, vakmerő, civil kísérlet(ek), a szólásszabadság és az őszinteség profán temploma(i). Nagy szavak? Nem eléggé.”¹

Dolgozatom második hipotézise tehát az, megfelelnek-e a magyar jogi szabályozások annak a célnak, hogy segítsék, bátorítsák és támogassák a közösségi médiumok fejlődését, ezáltal pedig a társadalmi párbeszéd erősítését. Ehhez mind a kilencvenhatos, mind pedig a kétezres-tízes médiatörvényeket görcső alá kellett vennem. E vizsgálathoz kapcsolódott harmadik hipotézisem, miszerint a jogi szabályozás önmagában a társadalom és a szólásszabadság számára nem sokat jelent, így a fő kérdés, megteremti-e a jogi szabályozás annak lehetőségét, hogy a közszolgálati és a kereskedelmi csatornák sokasága mellett a gyakorlatban is létrejöhessenek és működhessenek a harmadik szektor médiumai.

E hipotézisek igazolásához szükséges volt a rendelkezésre álló jogi és jogi jellegű források teljes körű feltárása. Megvizsgáltam az alternatív médiumok kialakulásának történetét világviszonylatban és hazai viszonylatban is, majd elvégeztem az európai szintű jogi szabályozás elemzését. Itt egyértelműen igazolódott az a kutatási hipotézisem, hogy a kétezres évek végére egyre több szervezet foglalkozott a kommunikáció közösségi szeletével, és ez a terület egyre nagyobb hangsúlyt kapott a

¹ <http://tilos.hu/index.php?form=artist&id=756> [Letöltve 2012. november 24-én]

különbéle dokumentumokban. A dolgozat hiánypótló: magyar nyelven a területre vonatkozó európai szintű jogi szabályozások összefoglaló elemzése még nem született meg, értekezésem így a magyar jogi szabályozás fejlesztéséhez is hozzájárulhat.

A magyar szabályozás vizsgálatát a (h)őskorban, a kilencvenes évek elején kezdtem, akkor, amikor a média területe jogi szinten még szabályozatlan volt. A kilencvenhatos médiatörvény elemzése igazolta, hogy az akkori magyar szabályozás – minden hibája ellenére – a közösségi médiaszektor támogatásának pártján állt. Amennyiben a jogértelmezés különböző módszereivel azt állapítjuk meg egy szabályozásról, hogy támogató jellegű, indokolt ezt empirikus kutatásokkal is alátámasztani. Ezért építettem bele a dolgozatba a 2006-2007-es kisközösségi rádiók körében elvégzett kutatásomat. A felmérésben részt vevő rádiók válaszainak segítségével megvizsgáltam, milyen anyagi, technikai és emberi feltételek szükségesek egy kisközösségi rádió elindításához. Beigazolódott, hogy a kétezres évek Magyarországon pár ember, viszonylag kis anyagi ráfordítással létrehozhatott egy kisközösségi rádiót. A kutatás eredményei azt is jelezték, hogy e kisközösségi rádiók éves fenntartása az esetek többségében kevés pénzből is megoldható volt. Ezzel egy lépéssel közelebb kerültünk annak kijelentéséhez, hogy a kilencvenes évek magyar jogi szabályozása európai szinten is példaként szolgálhatott. A kutatás emellett alapul szolgálhat a jövő médiajogalkotóinak is, hiszen a szektorral kapcsolatban számos fontos megállapítást tartalmaz. A másik kiegészítő rész a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap közösségi médiumokat támogató rendszerének adatokkal alátámasztott elemzése. Ennek gyakorlati jelentősége kiemelkedő, hiszen a támogatások jobb hasznosulása a támogató érdeke is.

A törvény módosítására irányuló kísérletek (2008-2009) már nem mutattak ennyire egyértelműen támogató attitűdöt. Az elkészült tervezetekben a fejlesztés nyomai ugyanúgy felfedezhetők, mint a kiérleletlenségből eredő komoly szakmai hiányosságok, hibák. Ezekből a tervezetekből azonban a politikai konszenzus hiánya miatt nem lett jogi szabályozás. Elemzésük azonban – éppen a folyamatok megértése érdekében – elengedhetetlennek látszott. A 2010-es politikai változások utáni helyzet a mediaszabályozásra is hatással volt. Az ekkor született törvény a közösségi média területén is hozott változásokat. A normaszöveg elemzését követően ezért a dolgozatban a jogi szabályok gyakorlatban való megvalósulását mutattam be. Az

elemzés eredménye egyértelművé teszi, hogy a jogalkotó az új médiatörvényben két korábbi fogalmat „terelt be” egy fogalom alá, így a jelen problémái főleg erre vezethetők vissza. Mint azt a dolgozatban részletesen kifejtettem, a közösségi média pontos határainak hiánya miatt az alternatív média szinte „ledobja” magáról az akadémikus definíciókat. A dolgozat a vizsgált terület fogalomhasználatának megvilágításával segíti a közösségi média funkciójának és hatókörének tisztázását.

A dolgozat eredményei alátámasztják, hogy az alternatív média esetében olyan médiatípusról volt szó, amely a maga esetlegességével, széttöredezettségével, sokszínűségével hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom a valódi információk teljes arzenálját birtokba vehesse. Demisztifikálja a médiát, hiszen bemutatja, hogy nem csak a tanult profik képesek részt venni a tartalom előállításában. A kilencvenes évek végétől kezdve egyre nagyobb teret nyert az európai és a nemzetközi szervezetek gondolkodásában és ezáltal dokumentumaiban a részvételi típusú média elismerése. Napjainkban a közösségi média fogalma egyre szorosabban kapcsolódik a részvételi demokrácia kérdésköréhez. A dolgozat igazolta, hogy a közösségi média jogi szabályozásának megerősödése a részvétel, mint új társadalmi minőség megjelenéséhez köthető.

Az elvégzett elméleti és empirikus kutatás eredményei alapján a vizsgált jelenség szektorális sokszínűsége az alábbi jellemzőkkel igazolható:

1. a(z akár nemzeteken átnyúló) társadalmi, állampolgári **részvétel** lehetőségének biztosítása, ezáltal a társadalmi **kohézió** és az interkulturális **párbeszéd** erősítése,
2. a tömegkommunikáció **demisztifikálása**,
3. a közszolgálati és a kereskedelmi médiumok által nem preferált vagy figyelmen kívül hagyott, **marginalizált társadalmi csoportok** megsegítése („give voice to the voiceless”),
4. olyan **hozzáadott értékek** (hozzáférés és nyitottság) biztosítása, amelyeket a médiapaletta többi szereplője nem akar vagy nem képes ellátni,
5. a lokalitás, a **helybeliség** kiemelt szerepe,
6. alapvetően **nem-nyereségérdekelt jelleg**, amely azonban nem zárja ki a működésbe visszaforgatott esetleges nyereséget,

7. belső felépítésükben horizontális, **demokratikus szervezeti struktúrák**, amelyeket többségében önkéntesek működtetnek,
8. ezáltal egy **kísérleti, kritikus és független, szabad és alternatív** hang
9. és egy alternatív nyilvános tér, egy **alternatív nyilvánosság** létrehozása.

Az értekezés által kidolgozott jellemzőket alapul véve a későbbiekben lehetségessé válik egy-egy ország szabályozásának vizsgálata, és választ kaphatunk majd arra a kérdésre is, elősegítik-e az alternatív médiumok fejlődését akár Magyarország, akár már ország jogi normái.

II. A dolgozatban alkalmazott módszerek

Dolgozatomban elemző és empirikus módszereket egyaránt alkalmaztam. A jogi szabályozás leírása és analizálása ugyanis – véleményem szerint – önmagában nem elégséges a média komplex területének vizsgálatához. Arra törekedtem, hogy a vizsgált jelenség elemzését az adott korszak gazdasági, társadalmi, ideológiai viszonyaiba ágyazva mutassam be. Ebben voltak segítségemre a megfigyelt tények értelmezését segítő elméletek, és ezt segítette a szakirodalmi források rendszerezett feldolgozása. A közösségi média szabályozásával kapcsolatos változásokat történeti módszerrel, illetve a jelenség különböző szeleteit tartalmazó általános elméleti és gyakorlati tapasztalatok absztrahálásával, tudományos analízis segítségével tártam fel. A jogi szabályozás vizsgálatát a dolgozatban az összehasonlító elemzés segítségével végeztem el, amikor a kilencvenhatos és a kétezer-tízes magyar médiaszabályozást vettem össze az európai szintű szabályozással. Az elemzés különleges nehézségét nyilvánvalóan a ‘soft law’ és a ‘hard law’ közötti különbségek jelentik, hiszen jelen pillanatban európai szinten csak ajánlási és nyilatkozási szintű dokumentumokkal találkozhatunk, jogi kötőerővel bírókkal (még) nem. Dolgozatomban tudatosan nem foglalkoztam az egyes európai országok médiaszabályozásaival, ugyanis azok sokfélesége szétfeszítette volna az írás kereteit.

A jogi szabályozás működési mechanizmusát egy empirikus kutatás segítségével mutatom be, mely a jelenség elemzését is segíti. A hazai kisközösségi rádiók körében 2007-ben végzett kutatásom – a résztvevők számarányát tekintve – reprezentatív volt, és mint ilyen, egyedülállónak számított abban az időszakban. Az értekezésben hasznosított empirikus kutatás különféle kutatási módszerrel (kérdőíves felmérés, interjúkészítés stb.), és több tudományterület (például jogtudomány, szociológia) szempontjait és módszereit alkalmazva tárta fel a kisközösségi médiahasználat gyakorlati tapasztalatait. Az empirikus kutatás adatainak elemzésének köszönhetően a dolgozat olvasója közelebb kerülhet a hazai médiaszektort e szegmenséhez is.

III. A dolgozat felépítése

A nyolc fejezetből álló dolgozat a világ, majd Európa közösségi médiára vonatkozó szabályozási megoldásainak áttekintése után a magyar médiatörvények és médiatörvény-tervezetek bemutatására és elemzésére vállalkozik. Az **első, bevezető fejezet** után a **második fejezet** a szabályozásokban megjelenő úgynevezett 3K-modellt, azaz a közszolgálati, a kereskedelmi és a közösségi médiaszolgáltatók rendszerét és e különböző típusok jellemzőit tárgyalja. Ezután a témával foglalkozó jelentősebb kutatók fogalomhasználatán keresztül az alternatív média fogalmi sokszínűségének bemutatása következik. Ez a sokszínűség, mely óhatatlanul rámutat a fogalom jogi megfoghatatlanságának nehézségére is, áll annak háttérben, hogy a kereskedelmi szféra kolonizálhatta a közösségi média fogalmát. Mivel ez a fogalmi keveredés tovább rontotta a magyar közbeszédben korábban is létező fogalmi zűrzavart, javaslatot teszek egy új fogalom, a 'közönségi média' bevezetésére. Emellett kísérletet teszek egy rendszer felállítására, amely segíthet kezelni a terület belső pluralizmusát.

A **harmadik fejezet** tárgya az alternatív média kialakulásának története. A történeti áttekintés nem csupán az európai, de a többi kontinensen lezajló folyamatokra is kitér, így a dolgozat rövid betekintést ad a világ médiafejlődésének e szeletébe is. A történeti bemutatásból kirajzolódik egy folyamat, kiderül, hogyan lett a közösségi média elszigetelt jelenségből világszintű mozgalommá. A **negyedik fejezet** az európai szintű jogi szabályozás fejlődésének bemutatását tűzi ki célul. Bár a közösségi média mindmáig nem lépte át a 'soft law' jogi kategóriáját, azaz főleg jogi kötőerővel nem bíró ajánlások és nyilatkozatok tárgyalják, az általam készített idősből jól látszik, hogy a kétezres évek végére a közösségi/alternatív média szép lassan bevett fogalommá vált Európában is. 2007-től kezdve egyre több szervezet foglalkozott a témával, amelynek jelentősége a demokrácia fejlesztésében, a demokratikus normák terjesztésében és a kultúrák közötti párbeszéd erősítésében rejlik.

1948	1950	1970-es évek közepe	1970-es évek vége	1982	1983	1986	1989	1991-1992	1994
Világ	Európa	Európa	Európa	Európa	Világ	Európa	Európa	Magyarország	Európa
ENSZ	Európai Tanács	egyetemi, iskolai rádiók	helyi közösségi rádiók	Európa Tanács Miniszteri Bizottsága	AMARC	FERL	TWF	Tilos Rádió, Fiksz Rádió, Szabad Rádiók Magyarországi Szervezete	AMARC-Europe
Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata	Európai Egyezmény az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről			nyilatkozat					Európai Közösségi Rádiók Kartája

1996	1997	1999	2000	2004	2005	2007	2007	2007	2007
Magyarország	Európa	Európa	Európa	Európa	Európa	Európa	Európa	Európa	Európa
Országgyűlés	Európa Tanács Miniszteri Bizottsága	Európa Tanács Miniszteri Bizottsága	Európai Tanács	CMFE	Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusa	Európai Bizottság Média Munkacsoport	Európa Tanács Miniszteri Bizottsága	Európa Tanács Miniszteri Bizottsága	AMS
1996. évi I. tv.	ajánlás	Ajánlás	Európai Unió Alapjogi Chartája		ajánlás	munkaanyag	nyilatkozat	ajánlás	

2007	2007	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008	2008
Világ	Európa	Világ	Világ	Világ	Európa	Európa	Európa	Európa	Európa
ENSZ, EBESZ, OAS, ACHPR	Európai Parlament Kultúráért és Oktatásért felelős Bizottsága	AMARC	ENSZ	UNESCO	Európai Parlament Kultúráért és Oktatásért felelős Bizottsága	Európai Parlament	Európai Parlament	Európa Tanács Parlament Közgyűlés	Európa Tanács Parlament Közgyűlés
közös nyilatkozat	A közösségi média helyzete az Európai Unióban	Montreal-i Nyilatkozat	Ligabo- jelentés	Maputo-i Nyilatkozat	Resetarits- jelentés	állásfoglalás 1	állásfoglalás 2	határozat	ajánlás

2009	2009	2010	2010	2010	2011	2012	...
Európa	Európa	Világ	Világ	Magyarország	Európa	Világ	...
Európa Tanács Miniszteri Bizottsága	Európai Bizottság Média Munkacsoport	ENSZ, EBESZ, OAS, ACHPR	ENSZ	Országgyűlés	Európa Tanács Miniszteri Bizottsága	ENSZ	...
nyilatkozat	Jelentés	közös nyilatkozat	jelentés	2010. évi CLXXXV. tv.	ajánlás	jelentés	...

Az **ötödik fejezet** a téma magyarországi vonatkozásait vizsgálja. Az alternatív média hazai kezdeteinek felvázolása után következnek a kilencvenes évek kísérletei, amelyek a (média)szabályozatlan időszak lezárására törekedtek. 1996 különleges pillanat: az első magyar médiatörvény megszületése jelentős lépés volt a kelet-európai közösségi média számára. A törvény nem-nyereségérdekelt műsorszolgáltatókként aposztrofálta e harmadik típusú médiumokat, bár már akkor megjelent a közműsorszolgáltatók kategóriája, ami sokszor vezetett az elmélet és a gyakorlat összeütközéséhez. A kereskedelmi, közszolgálati, közösségi műsorszolgáltatók akkor kialakított rendszere európai módon vezette a magyar médiát a totalitárius rendszerből a demokratikus intézmények irányába. A kétezres évek elején az Országos Rádió és Televízió Testület (ORTT) bevezette a magyar jogrendszerbe a kisközösségi műsorszolgáltatás fogalmát. Ez a szimbolikus esemény adta az apropóját a 2006-2007-es országos reprezentatív kutatásnak, melyet a magyarországi közösségi rádiók körében végeztem. A fejezet összefoglalja a kutatás következtetéseit, amelyek a jogi szabályozásra reflektálva segíthették volna a jogszabályok javítását.

A **hatodik fejezet** a kilencvenhatos médiatörvény 2008 utáni módosítási kísérleteivel foglalkozik. A tervezeteket olvasva, az elemző a vitathatatlan pozitívumok mellett sok negatívummal és még több érdekességgel szembesül. A 2010-es kormányváltás utáni médiajogi helyzet, vagyis a jelen bemutatása a **hetedik fejezet** tárgya. A terület új szabályozása 2010 második felében került terítékre. A két legfontosabb és legnagyobb változást hozó törvény (a „sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól” szóló és a december második felében elfogadott, a „médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról” szóló) általános és speciális szabályait elemzem, hogy a közösségi médiára vonatkozó normák valódi értelmet nyerjenek. A médiarendszer harmadik utas szereplőit kutatók között hosszú évek óta egyetértés mutatkozott abban a tekintetben, hogy a kilencvenhatos médiatörvény gazdasági jellegű „nem-nyereségérdekelt műsorszolgáltató” fogalmát fel kellett váltania a médiaszolgáltatók közösségi jellegét (jobban) hangsúlyozó kifejezésnek, így a 2010-es médiatörvény bevezetette a magyar jogi szabályozásba a világszerte használt közösségi média fogalmát. A területre vonatkozó speciális jogi szabályozás bemutatása után a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap támogatási rendszerének elemzésére kerül sor a rendszeres pályázatokon kiosztott támogatásra és a támogatás elveire fókuszálva.

A **nyolcadik, összefoglaló fejezet** után a **kilencedik fejezet** a dolgozat mellékleteit, a **tizedik** a bibliográfiát, a **tizenegyedik** pedig a rövidítésjegyzéket tartalmazza.

IV. A szerzőnek a dolgozat témájában eddig megjelent publikációi

Gosztonyi Gergely: Outlines of the Hungarian Media Legislation. In: Comparative Analysis of the media legal frameworks in the region to the EU standards. South-Eastern European Network of Associations of Private Broadcasters, Copenhagen, 2001

Gosztonyi Gergely: Outlines of the Hungarian Media Legislation. In: Comparative Analysis of the media legal frameworks in the region to the EU standards. South-Eastern European Network of Associations of Private Broadcasters, Copenhagen, 2002

Gosztonyi Gergely: Kisközösségi rádiózás - Ahol a hallgató hallható. In: Enyedi Nagy Mihály – Polyák Gábor – Sarkady Ildikó (szerk.): Magyarország médiakönyve. ENAMIKÉ, Budapest, 2003, 243-250. o.

Flechtker, Beate – Galiana, Sally – Gosztonyi Gergely – Ispording, Angela: Models for intercultural organisation and communication in community media. In: Intercultural Media Training in Europe. Kopaed Verlags GmbH, München, 2006, 17-47. o.

Gosztonyi Gergely: The history of community broadcasting in Hungary. In: Golo Föllmer, Golo – Thiermann, Sven (szerk.): Relating Radio. Communities. Aesthetics. Access. Spector Books, Leipzig, 2006, 308-315. o.

Benedek Gergő – Gosztonyi Gergely – Hargitai Henrik: Kisközösségi rádiózás Magyarországon: az első 3 év. In: Civil Szemle, (4:3-4), 2007, 123-143. o.

Flechtker, Beate – Galiana, Sally – Gosztonyi Gergely – Ispording, Angela: A közösségi médiában megvalósítható interkulturális szervezési és kommunikációs. In: Interkulturális Média Képzés Európában. Civil Rádiózásért Alapítvány, Budapest, 2007, 18-53. o.

Gosztonyi Gergely: Kisközösségi rádiók Magyarországon. In: Médiakutató, 2007 ősz, 43-65. o.

Gosztonyi Gergely: Európában most az élen - Kisközösségi rádiók Magyarországon. In: Antenna Magazin, (5:3), 2007, 4-9. o.

Gosztonyi Gergely: Túlélőkészlet közösségi rádiósoknak (recenzió). In: Civil Szemle, (4:2), 2007, 153-158. o.

Gosztonyi Gergely: Kisközösségi rádiók Magyarországon. In: Civil Rádió Füzetek I., Civil Rádiózásért Alapítvány, Budapest, 2008

Gosztonyi Gergely: Fogg, Ally – Korbel, Phil – Brooks, Cathy: Közösségi Rádiós Túlélőkészlet (előszó). Szabad Rádiók Magyarországi Szervezete, Budapest, 2008, 5. o.

Gosztonyi Gergely: Past, Present and Future of the Hungarian Community Radio Movement. In: Howley, Kevin (szerk.): Understanding community media. Sage Publications Ltd., London, 2009, 297-308. o.

Gosztonyi Gergely: A közösségi médiára vonatkozó szabályozás az új magyar médiatörvény-tervezetekben. In: Ünnepi tanulmányok Révész T. Mihály 65. születésnapja tiszteletére. Gondolat Kiadó, Budapest, 2010, 108-125. o.

Gosztonyi Gergely: Gondolatok az alternatív nyilvánosság rendszerváltás utáni gyakorlatához. In: Jogtörténeti Szemle, (12:2), 2010, 80-83. o.

Gosztonyi Gergely: A (médiá)szabadság kis körei. In: Mezey Barna (szerk.): A szimbólumok üzenete. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2011, 169-175. o.

Gosztonyi Gergely: A közösségi médiaszolgáltatók a hatályos magyar jogi szabályozásban. In: Médiakutató, 2011 tél, 37-48. o.

Gosztonyi Gergely: Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága és a közösségi média újfajta magyar szabályozása. In: Civil Fórum, (12:1), 2011, 7-9. o.

Gosztonyi Gergely: The media pillar. In: Corruption Risks in Hungary 2011: National Integrity System Country Study. Transparency International, Berlin, 2012, 203-217. o.

Gosztonyi Gergely: A média pillér. In: Korrupciós kockázatok Magyarországon 2011: Nemzeti Integritás Tanulmány. Fordította: Székely-Ilas Annamária, Transparency International Magyarország, Budapest, 2012, 210-223. o.